

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Лексикологія»

Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський) рівень</u>	
Програма навчання	<u>Освітньо-професійна</u>	
Галузь знань	<u>03</u>	<u>Гуманітарні науки</u>
Спеціальність	<u>035</u>	<u>Філологія</u>
Освітня програма	<u>Технічний переклад у сфері морського бізнесу</u>	
Цикл дисципліни	<u>Вибіркова</u>	
Курс та семестр	<u>3 курс, 5 семестри</u>	
Обсяг дисципліни	<u>3 кредитів ECTS / 90 академічних годин</u>	
Види аудиторних занять	<u>Лекції, практичні заняття</u>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	<u>залік</u>	

Викладачі:

*Корнелаєва Євгенія Валеріївна, канд.філол.наук, доцент кафедри «Філологія»,
kornelaeva2017@gmail.com,*

Руда Анастасія Володимирівна, старший викладач кафедри «Філологія», ansi2610@ukr.net.

Метою дисципліни «Лексикологія» є допомогти студентам з'ясувати основні питання сучасної лексикології англійської мови як складової частини загального мовознавства, з усіма її особливостями і характеристиками, розглянути головні напрямки і методи дослідження лексики, вивчити лексичні явища у їх морфологічному складі, за значенням, сталими властивостями, лексико-стилістичними ознаками, походженням. Приділяється увага проблемі семантичних трансформацій лексем, когнітивному аспекту створення лексичної системи як форми реалізації національної концептосфери.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

- ПРН08.** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН09.** Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН10.** Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН11.** Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ПРН12.** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН16.** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- термінологічний апарат лексикології та визначення основних понять (лексичне значення, денотат, конотат, слово та еквівалент слова, морфема, префіксація, ідеографічні синоніми, лексема, лексика високого стилю, лексика низького стилю, лексикографія, лексикологія, лексико-семантичне поле, лексико-семантичний варіант, лексичне запозичення т. ін.);
- принципи класифікації словникового складу англійської мови ;
- особливості морфологічної будови слів;
- продуктивні, навіп-продуктивні та непродуктивні шляхи словотворення;
- значення лексичних одиниць, проблеми семантики, аспекти і типи значень;
- явище полісемії, причини, типи та функції семантичних змін;
- поняття синонімії, омонімії, антонімії, евфемізму;
- принципи класифікації та особливості англійської фразеології;
- етимологічні джерела англійського лексикону;
- основні типи словників та проблеми лексикографії.

Здобувач вищої освіти вміє:

- коректно вживати терміни лексикології;
- визначати джерела походження іншомовних слів;
- визначати та характеризувати морфологічну будову слів;
- проводити словотворчий аналіз англійських слів;
- розпізнавати лексичні категорії (синонімію, антонімію, омонімію тощо) та їх типи;
- виділяти та класифікувати вільні словосполучення та фразеологічні одиниці;
- розрізняти стилістичні, етимологічні, соціальні та регіональні характеристики лексичних одиниць;
- користуватися лексикографічними довідниками, визначати їх тип;

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. The Object of Lexicology. Etymological Analysis of Modern English Vocabulary	2	1		6
2	Тема 2. The morphological structure of a word. Productive ways of word-formation.	2	1		6

3	Тема 3. Affixation.	2	1		6
4	Тема 4. Word composition. Classification of compound word. Conversion.	2	1		6
5	Тема 5. Shortening. Non-productive means of word formation	2	1		6
6	Тема 6. Semasiology. Referential and Functional approach to meaning.	2	1		6
7	Тема 7. Polysemy.	2	1		6
8	Тема 8. Transference based on resemblance and contiguity.	2	1		6
9	Тема 9. Synonyms. A Synonymic groups and its dominant member.	2	1		6
10	Тема 10. Phraseology.	2	1		6
Всього		20	10		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. What is lexicology?
2. What types of lexicology do you know?
3. What are the words of native origin ?
4. What are the foreign elements in Modern English?
5. Talk about etymological doublets. Give examples.
6. Give the definition of international words. Give examples.
7. The morphological structure of a word.
8. Productive ways of word-formation.
9. Give the definition of the morpheme. What are the types of morpheme?
10. General characteristics of suffixes and prefixes.
11. Classification of prefixes.
12. Semantic of Affixes.
13. Boundary cases between derivation, inflection and composition
14. Semi-affixes. Combining forms.
15. Word composition. Classification of compound word.
16. Give the definition of Conversion . What are the types of conversion?
17. The semantic aspect of compound words
18. The criteria of compounds. Pseudo-compounds.
19. Shortening. Types of shortening
20. Lexical abbreviation. Give examples.

21. Acronyms. Clipping. Blending.
22. Back-formation. Give examples.
23. Onomatopoeia. Sound and stress interchange.
24. What is semasiology?
25. What are the main objects of semasiology?
26. How is the meaning formulated?
27. How can the difference between meaning and concept be observed?
28. What is the semantic structure of the word?
29. What is connotation? What are the four main types of connotations?
30. How is broadening of meaning expressed?
31. How is narrowing of meaning expressed?
32. How is the word with several meanings called?
33. How is the meaning of polysemantic word developed?
34. Elevation and degradation.
35. What is metaphor. Types of metaphor.
36. Types of similarity.
37. Metonymy. Examples of common metonyms.
38. Synonyms. Classification of synonyms.
39. Homonyms. Classification of homonyms.
40. Euphemisms. Examples of euphemisms.
41. Antonyms. Types of antonyms.
42. How are borrowings classified?
43. Borrowings of Celtic origin.
44. Borrowings from Latin.
45. Scandinavian borrowings.
46. Loans from French.
47. Spanish Loanwords.
48. Borrowings from Italian, Dutch and German.
49. Borrowings from Slavic, Hungarian and Turkish.
50. What is the term assimilation of loan word used for?
51. Three groups of assimilated loan words.
52. International words.
53. Phraseology, phraseological units or idioms.
54. V.V. Vinogradov's classification of phraseological units.
55. How are the principal groups of phraseological units distinguished?
56. Formal and functional classification.
57. Origin of phraseological units.
58. What are the main sources of borrowed phraseological units?

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.

Допоміжна література:

2. Бондаренко К. Л. Бондаренко О. С. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти). Вінниця: Нова Книга, 2011. 168 с.
3. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Новакнига, 2008. 246 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. www.dictionary.com
2. www.ldoceonline.com
3. www.macmillandictionary.com
4. www.merriam-webster.com

5. www.etymonline.com